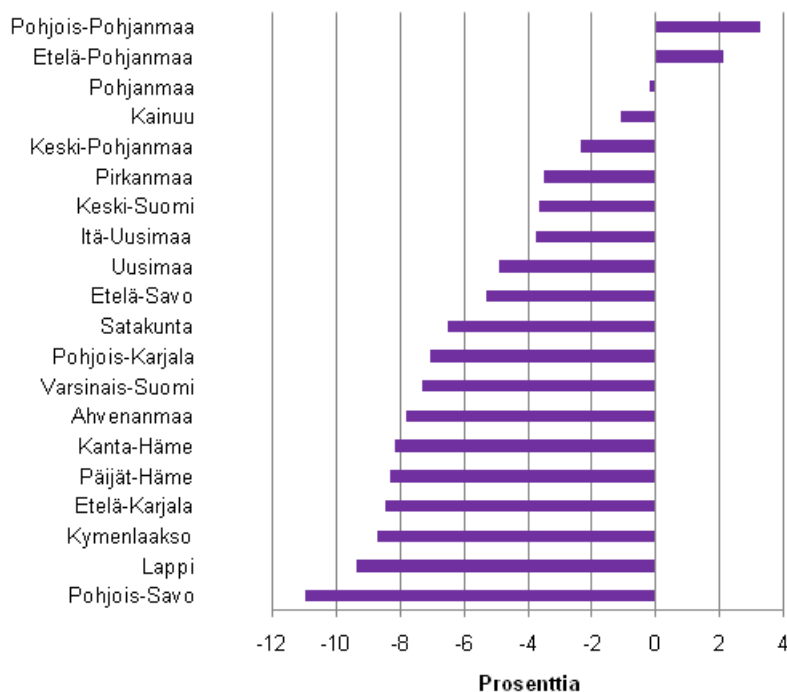

Rakentamisen alue- ja toimialatilasto 2010

Rakentamisen jalostusarvo laski 4,9 prosenttia vuonna 2010

Rakentamisen jalostusarvo laski lähes koko maassa vuonna 2010. Jalostusarvo kasvoi vain Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalla. Suhteellisesti eniten jalostusarvo laski Pohjois-Savossa, jossa pudotusta edellisvuodesta oli 11 prosenttia. Koko maan rakentamisen jalostusarvon muutokseen vaikutti eniten Uudenmaan jalostusarvon lasku, joka oli sama kuin koko maassa keskimäärin, 4,9 prosenttia. Rakentamisen jalostusarvosta 32 prosenttia syntyi Uudellamaalla.

Rakentamisen jalostusarvon muutos maakunnittain vuonna 2010

Rakentaminen työllisti 3500 henkilöä eli 2,5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kasvusta lähes puolet syntyi Uudellamaalla, jossa alan työntekijöistä työskentelee 30 prosenttia. Rakentamisen toimialoista

eniten henkilöstöä lisäsi talonrakentaminen, jossa kasvua oli 5,7 prosenttia. Sen sijaan maa- ja vesirakentamisessa henkilöstön määrä väheni 2,5 prosentilla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Rakentamisen jalostusarvo maakunnittain vuosina 2006 – 2010.....	4
Liitetaulukko 2. Rakentamisen jalostus- ja bruttoarvo päätoimialoittain 2007 – 2010, miljoona euroa.....	4
Liitetaulukko 3. Rakentamisen henkilöstö yhteensä maakunnittain vuosina 2006 – 2010 ja muutos edellisestä vuodesta.....	5
Rakentamisen alue- ja toimialatilaston laatuseloste.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Rakentamisen jalostusarvo maakunnittain vuosina 2006 – 2010

	Jalostusarvo, miljoonaa euroa				
	2006	2007	2008	2009	2010
Kokomaa	7 005,8	8 046,6	8 834,3	8 437,6	8 020,7
01 Uusimaa	2 139,9	2 525,4	2 686,7	2 726,4	2 591,5
20 Itä-Uusimaa	142,0	174,2	185,3	172,5	166,0
02 Varsinais-Suomi	655,0	735,4	789,5	748,3	693,5
04 Satakunta	273,9	335,6	398,5	427,2	399,4
05 Kanta-Häme	212,6	228,3	254,9	231,9	212,9
06 Pirkanmaa	667,8	717,6	751,3	684,4	660,2
07 Päijät-Häme	259,8	321,2	341,4	308,8	283,1
08 Kymenlaakso	280,2	287,8	312,0	294,4	268,7
09 Etelä-Karjala	154,7	196,1	207,9	180,2	164,9
10 Etelä-Savo	161,7	180,2	205,3	193,9	183,6
11 Pohjois-Savo	271,6	314,6	370,8	349,1	310,7
12 Pohjois-Karjala	182,1	206,8	237,1	222,7	206,9
13 Keski-Suomi	305,3	351,4	405,6	380,3	366,4
14 Etelä-Pohjanmaa	208,8	239,0	262,4	237,9	242,9
15 Pohjanmaa	176,3	199,2	218,1	208,6	208,2
16 Keski-Pohjanmaa	75,7	83,5	96,7	90,9	88,8
17 Pohjois-Pohjanmaa	507,3	578,7	672,3	580,8	599,7
18 Kainuu	81,5	95,8	120,2	104,8	103,6
19 Lappi	205,9	230,6	270,5	243,9	221,0
21 Ahvenanmaa	39,6	44,7	47,6	50,0	46,1

Liitetaulukko 2. Rakentamisen jalostus- ja bruttoarvo päätoimialoittain 2007 – 2010, miljoona euroa

	2007		2008		2009		2010	
	Jalostusarvo	Bruttoarvo	Jalostusarvo	Bruttoarvo	Jalostusarvo	Bruttoarvo	Jalostusarvo	Bruttoarvo
Rakentaminen	8 047	24 734	8 834	27 275	8 438	23 958	8 021	24 335
Talonrakentaminen	2 966	11 481	3 061	11 950	2 904	9 963	2 780	10 510
Maa- ja vesirakentaminen	907	3 110	1 106	3 998	1 136	3 553	1 025	3 323
Erikoistunut rakennustoiminta	4 173	10 142	4 667	11 327	4 397	10 442	4 216	10 502

Liitetaulukko 3. Rakentamisen henkilöstö yhteensä maakunnittain vuosina 2006 – 2010 ja muutos edellisestä vuodesta

Maakunta	2006	2007	2008	2009	2010	Muutos 06/07	Muutos 07/08	Muutos 08/09	Muutos 09/10
Kokomaa	136 001	147 696	150 855	141 762	145 300	8,6	2,2	-6,0	2,5
01 Uusimaa	40 045	43 466	44 967	41 381	43 079	8,5	3,5	-8,0	4,1
20 Itä-Uusimaa	2 622	2 992	3 098	3 005	2 962	14,1	3,5	-3,0	-1,4
02 Varsinais-Suomi	12 626	13 528	13 756	13 140	12 788	7,1	1,7	-4,5	-2,7
04 Satakunta	5 555	6 397	6 693	7 255	7 580	15,2	4,6	8,4	4,5
05 Kanta-Häme	4 217	4 425	4 480	4 276	4 311	4,9	1,2	-4,6	0,8
06 Pirkanmaa	11 952	12 910	12 902	11 973	12 131	8,0	-0,1	-7,2	1,3
07 Päijät-Häme	5 091	5 826	5 983	5 481	5 764	14,4	2,7	-8,4	5,2
08 Kymenlaakso	5 008	5 493	5 367	5 159	5 094	9,7	-2,3	-3,9	-1,3
09 Etelä-Karjala	3 381	3 696	3 673	3 402	3 393	9,3	-0,6	-7,4	-0,3
10 Etelä-Savo	3 344	3 620	3 710	3 442	3 402	8,3	2,5	-7,2	-1,2
11 Pohjois-Savo	5 849	6 158	6 351	5 870	5 996	5,3	3,1	-7,6	2,1
12 Pohjois-Karjala	3 809	4 106	4 187	3 963	4 100	7,8	2,0	-5,3	3,5
13 Keski-Suomi	6 156	6 551	6 822	6 597	6 665	6,4	4,1	-3,3	1,0
14 Etelä-Pohjanmaa	4 390	4 659	4 616	4 458	4 596	6,1	-0,9	-3,4	3,1
15 Pohjanmaa	3 619	3 995	3 922	3 737	3 892	10,4	-1,8	-4,7	4,1
16 Keski-Pohjanmaa	1 546	1 656	1 731	1 557	1 675	7,1	4,5	-10,1	7,6
17 Pohjois-Pohjanmaa	10 163	11 069	11 222	10 269	10 799	8,9	1,4	-8,5	5,2
18 Kainuu	1 700	1 812	1 970	1 824	1 888	6,6	8,7	-7,4	3,5
19 Lappi	4 182	4 520	4 592	4 136	4 316	8,1	1,6	-9,9	4,4
21 Ahvenanmaa	742	809	832	825	846	9,0	2,8	-0,8	2,5

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tuotteen tietosisällöstä

Rakentamisen alue- ja toimialatilasto kuvaa rakentamisen tuotannon rakenteita ja rakenteiden muutoksia alueittain ja toimialoittain. Tilasto sisältää tietoja palkatun henkilöstön lukumäärästä, palkoista ja sosiaalikulusta, yrittäjien lukumäärästä, tuotannon brutto- ja jalostusarvosta.

Tilastoyksikkönä on yrityksen tai muun taloudellista toimintaa harjoittavan yksikön rakennustoimintaa harjoittava toimipaikka. Yksilöivänä tunnuksena on yritys- ja toimipaikkarekisterin määrittelemä toimipaikkatunnus.

Tilaston viiteajanjakso on yrityksen tilikausi. Jos tilikauden pituus eroaa 12 kuukaudesta, muutetaan tiedot tarvittaessa 12 kuukautta vastaaviksi.

Tilaston laadinnan lähdeaineistoina ovat Suomen koko yritystoiminnan kattava verohallinnon elinkeinoverotusaineisto, Tilastokeskuksen suoran yritystiedonkeruun aineisto ja yritys- ja toimipaikkarekisterin aineisto.

Tilasto julkaistaan koko maan tasolla **tarkimmalla toimialatasolla** ja maakunnittain ryhmiteltyinä seuraavasti:

- F Rakentaminen
 - 41 Talonrakentaminen
 - 42 Maa- ja vesirakentaminen
 - 43 Erikoistunut rakennustoiminta
 - 431 Rakennusten ja rakennelmien purku ja rakennuspaikan valmistelutyöt
 - 432 Sähkö-, vesijohto- ja muu rakennusasennus
 - 433 Rakennusten ja rakennelmien viimeistely
 - 439 Muu erikoistunut rakennustoiminta

Taannehtivien tietojen julkaiseminen TOL 2008 -luokituksella

Kaikkien edellä lueteltujen toimialojen kehityksestä julkaistaan taannehtivat tiedot vuodesta 2006 alkaen. Taannehtivat sarjat lasketaan mikroaineistosta.

Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Toimipaikka

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston tilastoyksikkö on toimipaikka. Toimipaikalla tarkoitetaan taloudellista yksikköä, jossa saman omistajuuden tai valvonnan alaisuudessa harjoitetaan mahdollisimman samanlaisten tavaroiden ja palvelujen tuotantoa tavallisimmin yhdellä sijaintipaikalla. Toimipaikka voi jo sellaisenaan muodostaa yrityksen (yksitoimipaikkainen yritys) tai sitten olla selkeästi rajattava osa yritystä (monitoimipaikkainen / monitoimialainen yritys).

Rakennustoiminnassa toimipaikka on pää- tai piirikonttori, josta toimintaa johdetaan.

Henkilöstön ja yrittäjien lukumäärä

Rakentamisen alue- ja toimialatilastossa henkilöstö luokitellaan palkattuun henkilöstöön ja yrittäjiin. Tilastovuonna 2008 uudistettiin myös henkilöstön lukumäärän laskentatapa. Henkilöstön lukumäärä saadaan rakentamisen alue- ja toimialatilastoon nyt kokonaan yritysrekisteristä ja se noudattaa yritysrekisterin vuositilastossa määriteltyä kokovuosityöllisen määritelmää.

Palkattu henkilöstö on muunnettu kokovuosityölliseksi siten, että esimerkiksi puolipäiväinen työntekijä vastaa puolta henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä.

Yrittäjien osalta yrittäjätyöpanokseksi lasketaan se työpanos, jonka yrityksen omistaja tai perheenjäsen on tehnyt yrityksessään ilman varsinaista palkkaa.

Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedusteluihin sisällyttömien yritysten henkilöstö on estimoitu palkkojen perusteella.

Palkat

Palkkasumma käsittää kaikki tilikauden aikana maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja niihin verrattavat kulut.

Sosiaalikulut

Sosiaalikulut käsittää välittömästi palkan perusteella määräytyvät kulut kuten sosiaaliturvamaksut, pakolliset ja vapaaehtoiset henkilöstövakuutusmaksut sekä eläkekulut.

Bruttoarvo

Tuotannon bruttoarvo mittaa toimipaikan tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot, myös valmistus omaan käyttöön ja valmistus, joka toimitetaan yrityksen muille toimipaikoille. Bruttoarvoon ei sisälly käyttöomaisuuden luovutusvoitot, joita ei pidetä tuotannollisena eränä vaan satunnaisina tuottoina. Lisäksi kauppatavaroiden hankinta vähennetään tuotantotoiminnan tuotoista, jotta tuotantotoimintaan saadaan mukaan vain kauppatavaroiden myynnistä syntyvä marginaali.

Tuotannon bruttoarvon laskentakaava on seuraava:

Liikevaihto

- + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön
- + valmistevarastojen muutos
- + valmistus omaan käyttöön
- + liiketoiminnan muut tuotot
- käyttöomaisuuden luovutusvoitot
- kauppatavaroiden hankinta
- myynnin perusteella saadut avustukset ja tuet
- = BRUTTOARVO

Tuotannon jalostusarvo

Jalostusarvo mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotannontekijöiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Jalostusarvo lasketaan tuotantotoiminnasta saatujen tuottojen ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten erotuksena. Tuottoihin sisältyy myös toimipaikan toimitukset yrityksen toisille toimipaikoille ja kustannuksiin hankinnat yrityksen toisilta toimipaikoilta. Määritelmän mukaan kustannuksiin ei sisällytetä toimipaikan työvoimasta aiheutuvia kustannuksia eikä poistoja.

Jalostusarvon laskentakaava on seuraava:

BRUTTOARVO

- aine- ja tarvikeostot
- ostot yrityksen muilta toimipaikoilta
- aine- ja tarvikevarastojen muutos
- ulkopuoliset palvelut
- muut kiinteät ja muuttuvat kulut (pl. henkilöstökulut)
- + kauppatavaroiden hankinta
- + käyttöomaisuuden luovutustappio
- = JALOSTUSARVO

Tilastovuodesta 2005 alkaen jalostusarvon laskennassa huomioidaan käyttöomaisuuden luovutustappio kuluja vähentävänä tekijänä. Tätä aikaisemmin ei luovutustappiota tiedusteltu.

Muut keskeiset käsitteet löytyvät kohdasta käsitteet.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa. Toimipaikan toimialaksi määritellään se, mitä toimintaa toimipaikalla eniten harjoitetaan. Yritysten / toimipaikkojen toimiala saadaan yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Alueluokitus

Käytetty alueluokitus perustuu julkaisuun Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot (Tilastokeskus, Käsikirjoja 28). Rakentamisen alue- ja toimialatilastossa tilastot tuotetaan käyttäen viimeisen julkistettavan tilastovuoden vuoden aluejakoa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Toimipaikkatiedot

Tilaston tietolähteinä ovat yritysten tilinpäätöstilaston yritystiedot sekä yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkatiedot. Yritysten tilinpäätöstilasto sisältää kaikki tilaston tuottamiseen vaadittavat tiedot yritystasolla. Täten yksitoimipaikkaisille yrityksille tilinpäätöstilaston tiedot viedään suoraan kyseisille toimipaikoille. Monitoimipaikkaisten yritysten rakentamisen toimipaikoille tiedot tuotetaan menetelmällisesti käyttäen hyväksi tilinpäätöstilaston yritystietoja ja yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkatietoja. Yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkapohjaisia tietoja ovat henkilöstön määrä ja liikevaihto sekä toimipaikkojen luokitusmuuttujat (toimiala, sijainti, toimipaikan tyyppi jne.).

Monitoimipaikkaisten yritysten kohdalla menetelmä on seuraavanlainen. Tilinpäätöstilaston yritystason tietoja käytetään peiliryhmän poimimiseen. Peiliryhmää käytetään toimipaikkatason tietojen mallintamisessa monitoimipaikkaisille yrityksille. Kun peiliryhmä on määritelty lasketaan imputointiparametrit. Parametrien estimoinnissa käytetään PNS -regressiomallia, jossa riippumattomana muuttujana ovat yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstö ja liikevaihto ja riippuvina muuttujina on toimipaikkaistettava tieto kuten liiketoiminnan muut tuotot, tavaroiden ostot, muut kulut jne.

Kun mallilla on tuotettu tarvittavat kertoimet, suoritetaan imputointi monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikoille.

Lopuksi tiedot yhdistetään ja tasapainotetaan siten, että vain mallinnetut tiedot joustavat. Näin toimipaikkatiedot täsmäyvät yritystason tietojen kanssa myös monitoimipaikkaisille yrityksille.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä yritystilastojen tietolähde, jota ei kuitenkaan sellaisenaan voi käyttää tilastotuotantoon. Aineiston laatu tarkistetaan ja mahdolliset puutteet korjataan monivaiheisella ohjelmalla. Verohallinnon aineistosta on täysin virheetöntä noin 88 prosenttia. Lisäksi puutteet pystytään paikallistamaan ja korjaamaan noin 10 prosentille aineistosta. Vajaat kaksi prosenttia tiedoista imputoidaan käyttäen Donor- eli lähimmän naapurin menetelmää. Niille yrityksille, jotka eivät kuulu otokseen, Tilastokeskuksen oman tiedustelun tiedot (tuottojen ja kulujen erittelytiedot, henkilöstötiedot ja vientitiedot) imputoidaan omaan kyselyyn kuulumattomille yrityksille käyttäen lähimmän naapurin menetelmää elinkeinoveroaineiston ja yritys- ja toimipaikkarekisterin tietojen ja suoran tiedustelun tietojen avulla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Alue- ja toimialatilaston aineisto kattaa lähes kaikkien Suomen yritysten rakentamisen toimipaikat. Alue- ja toimialatilastoon toimipaikat on valittu käyttäen samoja rajoituksia yritysten toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Tilaston ulkopuolelle on siten rajattu yritykset ja toimipaikat, joiden toiminta on päättynyt vuoden ensimmäisellä puoliskolla tai toiminta vuoden aikana on ollut erittäin vähäistä. Toiminnan laajuuden oli vastattava yli puolen henkilön työpanosta tai liikevaihdon oli oltava enemmän kuin 9 979 euroa vuonna 2010 ja toiminta-ajan oli ylitettävä puoli vuotta. Liikevaihtorajaa tarkistetaan vuosittain.

Elinkeinoverotusrekisteristä saatavat tilaston muuttujat vastaavat hyvin määritelmiänsä (Eurostatin määritelmät). Aineistossa voi olla virheitä esimerkiksi tietojen tallennuksesta tai tiedonantajien virheistä johtuen. Aineiston laadun varmistamisesta on selvitys kohdassa 'Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus'.

Menetelmät, joilla muuttujat tuotetaan monitoimipaikkaisten yritysten rakentamisen toimipaikoille, ovat harhattomia ja tiedot ovat tilaston tuottamiseksi riittävän laadukkaita.

Menetelmällä on tuotettu tiedot myös teollisille toimipaikoille ja tästä aineistosta on tuotettu teollisuuden alue- ja toimialatilaston tilastotauluja. Tilastotietoja on verrattu teollisuuden alue- ja toimialatilaston tietoihin. Erot teollisuuden alue- ja toimialatilastossa julkaistavien tietojen osalta eivät ole merkittäviä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Rakentamisen alue- ja toimialatilastosta tuotetaan vuosittain 15 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä. Tilaston viiteajanjaksona on tilikausi, joka päättyy tilastovuoden aikana eli 1.1.-31.12.tv välisenä aikana. Jos tilikauden pituus eroaa 12 kuukaudesta muutetaan, muutetaan tiedot 12 kuukautta vastaaviksi.

5. Tietojen saatavuus

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston tietoja on saatavilla vuosilta 2006-2010 toimialoittain ja maakunnittain Tilastokeskuksen verkkosivuilta Internetistä StatFin -palvelimesta osoitteesta http://pxweb2.stat.fi/database/statfin/rak/rata/rata_fi.asp. Koko maan tiedot ovat palvelukannassa tarkimmalla mahdollisella toimialatasolla. Tiedot maakunnittain ovat palvelukannassa rakentamisen päätoimialoittain. Rakentamisen eri toimialat on ryhmittely päätoimialoihin seuraavasti:

Rakentamisen ryhmittely päätoimialoihin

41 Talonrakentaminen

42 Maa- ja vesikenttäminen

43 Erikoistunut rakennustoiminta

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Menetelmällisesti tuotettuja rakentamisen alue- ja toimialatilaston tietoja alettiin julkaista vuonna 2007. Vuosien 1995-2004 tilastoja varten monitoimipaikkaisten vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten rakentamisen toimipaikoilta tiedot kerättiin suoraan yrityksiltä. Tätä pienempiä yrityksiä käsiteltiin yksitoimipaikkaisina. Nämä tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia menetelmällisesti tuotettuihin tietoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Henkilöstön lukumäärä saadaan rakentamisen alue- ja toimialatilastoon nyt kokonaan yritysrekisteristä ja se noudattaa yritysrekisterin vuositilastossa määriteltyä kokovuosityöllisen määritelmää. Myös vuosien 2006 - 2007 henkilöstön lukumäärätiedot julkaistaan yritysrekisterin määrittelyn mukaisesti. Tiedot poikkeavat aikaisemmin julkaistuista rakentamisen alue- ja toimialatilaston sarjoista. Aikaisemmin julkaistuissa sarjoissa rakentamisen alue- ja toimialatilastossa henkilöstö tilastoitiin tilikauden keskimääräisinä lukuina. Esimerkiksi puoli vuotta työskennellyt vastaa puolta henkilöä. Sen sijaan osa-aikaisia ei muunneta kokoaikaisiksi.

Tiedot nyt julkaistavissa sarjoissa eivät ole vertailukelpoisia aikaisemmin julkaistujen sarjojen tietoihin toimialaluokituksen muutoksesta johtuen.

Lisätietoja

Anssi Vuorio 09 1734 3668

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Rakentamisen alue- ja toimialatilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-4755 (pdf)